

לירן לובלין, מנהל מחלקת מחקר השפעות העלאת מס הריווח על הבנקים

במוצאי שבת פרסם משרד האוצר טיוטה לעדכון התכנית הכלכלית לשנת 2024, ובה הצעה להגדלת הכנסות המדינה ולטיפול בגרעון המבני ב-2024 וצמצום הגרעון ב-2025 ובטווח הבינוני. בין שלל השינויים הועלתה הצעה להגדלת מס הריווח של הבנקים מ-17% ל-26% בשנים 2024 ו-2025. על פי הערכות האוצר, התוספת תתרום להכנסות המדינה כ-1.4 מיליארד ש"ח בכל אחת מהשנים.

מס מיוחד על פעילות של בנקים בשנים 2024 ו-2025

מחליטים

כחלק מצעדי הממשלה לביצוע התאמות לשם התכנסות למסגרות הפיסקליות לשנת 2024 ואילך עבור הוצאות הנגרמות ממלחמת הרבות ברזל:

לקבוע כי על אף הוראות לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, בשנות המס 2024 ו-2025 יוטל על פעילות בישראל של בנק מס שכר בשיעור של 17% ומס ריווח בשיעור של 26%. בשנת המס 2024 שיעורים אלה יחולו לגבי החלק היחסי מהרווח בשנת מס זו שלאחר קבלת התיקון. לענין זה, "בנק" – כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

כיום, הבנקים בישראל משלמים מס אפקטיבי בשיעור של כ-34.2% על הרווח בתוספת מס שכר. מאחר ובנק (או כל מוסד כספי) אינו חייב במע"מ על פעילותו, מוטל עליו מס שכר (נרשם כהוצאה בסעיף הוצאות השכר בדוחות הבנקים) ומס ריווח בגין הרווח לפני מס. את השיעור של כל אחד מהמיסים הללו קובע שר האוצר באישור הכנסת ונכון להיום אלו עומדים על כ-17% כל אחד. בנוסף, משלם הבנק מס חברות לפי השיעור הקבוע בחוק (23%). להלן הנוסחה לחישוב המס האפקטיבי (ללא מס שכר):

$$X = \text{מס אפקטיבי}$$

$$X = a \times \left[1 - \frac{b}{(1+b)} \right] + \frac{b}{(1+b)} \quad \text{מס חברות} = a$$

$$b = \text{מס ריווח}$$

ההצעה של האוצר תייצר שוויוניות בנטל תוספת המס בין הבנקים, שכן במקרה של מס רווחי יתר, כפי שהוצע ב-2023, נוצר פער במיסוי בין הבנקים השונים בהתאם לרווחיות העודפת שלהם, שתלויה במבנה תיק האשראי ובאופי הבנק. בנוסף, ההצעה פשוטה יותר ולא משנה את כללי המשחק של הבנק (בניגוד למס רווחי יתר) ולהערכתנו תתקבל בנוחות בקרב חברות הדירוג.

מה ההשפעה?

בחישוב דריז כל עלייה של 1% במס הריווח תוריד את התשואה להון של הבנקים בשיעור של כ-0.1% ותתרום לקופת המדינה כ-180 מיליון ש"ח נוספים בשנה (חמשת הבנקים הגדולים יחד).

2025E				2024E				עלייה של 9% במס הרווח
אחרי השינוי		לפני השינוי		אחרי השינוי		לפני השינוי		
ROE	רווח (מ' ₪)	ROE	רווח (מ' ₪)	ROE	רווח (מ' ₪)	ROE	רווח (מ' ₪)	
10.10%	5,808	10.90%	6,261	10.80%	5,796	11.60%	6,247	פועלים
11.50%	6,542	12.20%	7,021	12.90%	6,869	13.80%	7,377	לאומי
14.80%	4,555	15.60%	4,846	14.40%	4,022	15.20%	4,278	מזרחי
10.50%	3,410	11.30%	3,673	12.00%	3,590	13.00%	3,867	דיסקונט
14.60%	1,977	15.60%	2,127	14.50%	1,807	15.60%	1,938	בינלאומי

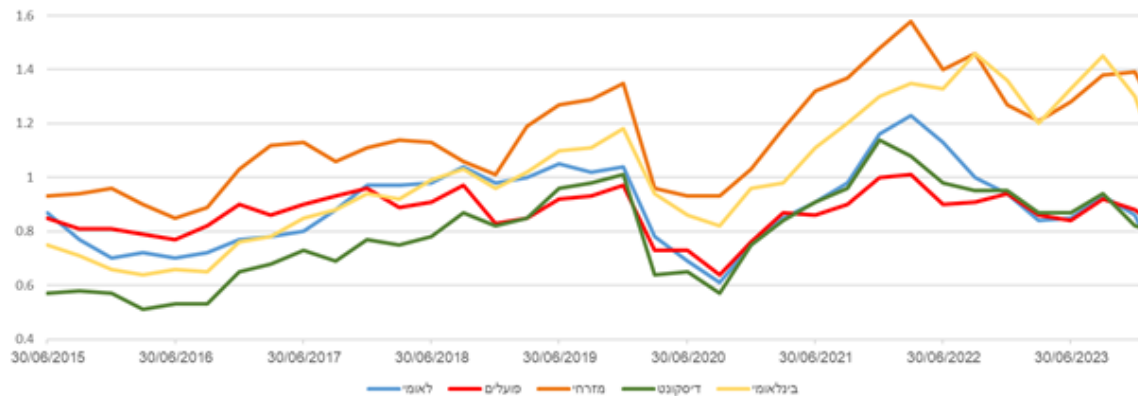
מדובר בטייטה ולא בהחלטה סופית, והבנקים לא יוותרו אדישים

אנו סבורים שהבנקים יימחו והנגיד יתרעם אבל החלטה בפורמט כזה או אחר תעבור. מנגד, לבנקים ישנם כלים ופעולות לצמצום הרווח בשנים המדוברות כגון מימוש הפסדים בתיק הזמין למכירה או דחיית מכירות נכסים.

בשורה התחתונה

לפחות ביום המסחר הראשון שלאחר פרסום הטייטה, הגזירה נתפסת כפחות רעה מהחלטה שיכולה הייתה לפגוע הרבה יותר בתוצאות המערכת הבנקאית. אף אחד מהבנקים לא ישמח לקבל את תוספת המס ואנחנו מעריכים שזו לא ההצעה האחרונה ושיתכנו הבדלים בין הטייטה להחלטה הסופית. נציין שגם אם הצעה זו תעבור ללא כל שינוי, הבנקים מספיק רוחניים, מרופדים ואיתנים כדי לעבור את המשוכה והתמחרות נותר אטרקטיבי.

מכפילי הון בנקים

גילוי

לכותב המאמר ולחברת שרותי בורסה והשקעות בישראל- אי.בי.אי בע"מ ("שירותי בורסה") אין רישיון שיווק השקעות והם אינם מבוטחים בביטוח הנדרש מבעל רישיון בהתאם לחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, תשנ"ה-1995. בעת פרסום המאמר שירותי בורסה וכותב המאמר אינם בעלי עניין אישי בנושאי. כמו כן, אין במאמר כדי להוות תחליף לשיווק השקעות המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם.

במועד פרסום עבודה זו, שרותי בורסה והשקעות בישראל אי.בי.אי בע"מ ו/או תאגידים קשורים לשרותי בורסה והשקעות בישראל אי.בי.אי בע"מ. מחזיקים בחשבונות הנוסטרו ובחשבונות המנוהלים על-ידם החזקה מהותית בניירות הערך המוזכרים בסקירה זו ועל כן עשוי להתקיים ניגוד עניינים בקשר עם סקירה זו.

מסמך זה הינו עבודת מחקר שהוכנה על ידי מחלקת המחקר של שרותי בורסה והשקעות בישראל – אי.בי.אי – בע"מ ("החברה") והוא מובא כשרות מקצועי ללקוחות כשירים בלבד, על כן, אין במסמך זה ובכל הכלול בו משום דבר פרסומי. המסמך מבוסס על מידע שדווח לציבור על ידי החברות הנסקרות בו וכן על הערכות ואומדנים, שמטבע הדברים אפשר ויתבררו כחסרים, או בלתי מדויקים או בלתי מעודכנים. מסמך זה הינו חומר מסייע בלבד ואין לראות במידע במסמך זה כעובדתי או כמידע שלם וממצה של כל ההיבטים הכרוכים בניירות הערך ו/או הנכסים הפיננסיים הנזכרים בו ולכן אין לקבל על סמך מסמך זה בלבד החלטות השקעה כלשהן. מסמך זה הינו למטרות אינפורמטיביות בלבד, ואין במסמך זה ובכל הכלול בו משום ייעוץ או הצעה או שידול או הזמנה לרכוש (או למכור) את ניירות הערך ו/או הנכסים הפיננסיים הנזכרים בו, ואין בו משום תחליף ליעוץ המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם. קבוצת אי.בי.אי, עובדיה וחברי הדירקטוריון בתאגידי הקבוצה לא יהיו אחראים לכל נזק, ישיר או עקיף, שיגרם, אם יגרם, לצד כלשהו, כתוצאה מהסתמכות על מסמך זה. תאגידים הנמנים על קבוצת אי.בי.אי ו/או בעלי השליטה בה עשויים להחזיק ולסחור עבור עצמם ו/או עבור לקוחות הקבוצה בניירות הערך ו/או הנכסים הפיננסיים המסוקרים במסמך זה, כולם או חלקם, והם עשויים לפעול הן במגמת קנייה והן במגמת מכירה בכל אחד מניירות הערך ו/או הנכסים הפיננסיים האמורים. קבוצת אי.בי.אי מעניקה מגוון שירותים בתחום ההשקעות, לרבות ייעוץ ו/או הפצה ו/או חיתום הנפקות וכן עשיית שוק, ועל כן עשויה להעניק שירותים אלה או אחרים לחברות הנסקרות או לקבוצת החברות הנסקרות, וכן עשויה לקבל תגמול מהותי בגין שירותים כאמור. מסמך זה הינו רכושה של החברה ואין להעתיק, לשכפל, לצטט, להפיץ או לפרסם בכל אופן מסמך זה או חלקים ממנו ללא רשות מפורשת, מראש ובכתב, של החברה.